

Posudek vedoucí diplomové práce

Název práce: **Mediální výchova jako prostředek rozvoje kritického hodnocení mediálních sdělení u žáků druhého stupně základních škol**

Autor/autorka: **Bc. Veronika Caltová**

Diplomantka předkládá práci, která si klade za cíl představit mediální výchovu a zkoumat zda, a jakým způsobem mediální výchova ovlivňuje kritické myšlení žáků.

Teoretická část seznamuje s problematikou médií poměrně zeširoka a má popisný charakter. U některých podkapitol například u popisu historického vývoje médií postrádám zřetelnější propojení s cílem práce.

V rámci podkapitoly 1.5 Děti a média autorka předkládá výčet výzkumů vlivu médií na děti, ze kterých vycházela. Tyto výzkumy nejsou následujícím textu citovány a chybí také jejich uvedení v seznamu použité literatury. Data prezentovaná zejména v diagramech ukazují vývoj množství médií, která mají děti na dosah spíše, než by vypovídala o vlivu médií. Autorka si je výše uvedených nedostatků vědomá, konstatuje, že předkládá nejčastější spekulace, které se k tématu vlivu médií na děti ve společnosti objevují.

Podkapitoly 1.6 Regulace a autoregulace médií a 1.7 Marketing a média považuji za jednoznačně smysluplné, nabízejí teoretický rámec jevů, na které se autorka v praktické části zaměřuje.

Práce ve 3. kapitole přibližuje pojetí mediální výchovy, ze kterého vychází české kurikulární dokumenty.

V 6. kapitole věnované východiskům výzkumu se v podkapitole 6.2 Použitý koncept mediální výchovy objevuje zmínka o klasickém pojetí mediální výchovy a „kriticko-hermeneutické větví mediální výchovy, jejímž základem jsou kritické teorie masových médií“ str. 39. Domnívám se, že právě různé přístupy mediální výchovy v návaznosti na teoretická východiska měly být představeny v teoretické části.

Za největší přínos práce považuji její praktickou část. Oceňuji návrh bloku mediální výchovy, který odpovídá požadavkům kurikulárních dokumentů. Z hlediska obsahového i metodologického je zpracován smysluplně, s vnitřní soudržností. Diplomantce se zde podařilo zpracovat obsahově podnětné ukázky způsobem, který podporuje kritické myšlení žáků. Kombinace teoretického zakotvení v tématu,

dokumentace realizace výuky a postup zjišťování možného dopadu výuky na žáky je v našem prostředí ojedinělá.

V části věnované výzkumné sondě diplomantka představuje a zdůvodňuje strukturu dotazování před zahájením výuky a po její realizaci. Za nedostatek považuji příliš obecnou charakteristiku kvalitativního zkoumání. Jistá nejasnost v postupech kvalitativního výzkumu je patrná v celé této části. I když je možné diskutovat o vhodnosti zvolených diagnostických nástrojů, domnívám se, že jistou výpověď o tom, jak žáci mediální sdělení vnímají a jak o něm uvažují, diplomantka nabízí. Vzhledem k absenci přípravy k pedagogickému výzkumu ve studijním programu učitelství považuji určité nedostatky v realizaci výzkumné sondy za celkem pochopitelné.

Jako velmi přínosnou hodnotím zejména závěrečnou interpretaci výsledků.

Diplomantka v didaktické terminologii charakterizuje výsledky žáků tak, že mohou být jistým vodítkem pro učitele. Práce tak nabízí příležitost zamyslet se nad požadovanými výstupy mediální výchovy a postupy výuky, které k nim povedou. V závěrečných doporučeních jsou poznatky z realizace výuky i sondy do uvažování žáků shrnuty.

Celkově práci považuji za pečlivě zpracovanou, nedostatky zejména v teoretické části zásadně nezpochybňují její přínos pro pedagogickou praxi.

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

Doporučuji ji k obhajobě.

Otázka do rozpravy k obhajobě

U kterých odpovědí žáků zpětně vidíte potenciál, který nebyl výzkumníkem dostatečně využit?

Vyberte odpovědi k jedné z otázek a navrhnete následné otázky, které by umožnily proniknout hlouběji do myšlení žáků.

V Praze dne 31. 8. 2018

Michaela Dvořáková

Katedra občanské výchovy a filosofie Pedf UK